

เหตุผลของคนโกง ?

ความดี คนดี และความโกง

ผศ.ดร. ธาณี ชัยวัฒน์
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ
ผู้อำนวยการศูนย์เศรษฐศาสตร์
พฤติกรรมและการทดลอง เริ่มต้น
‘ถอดรหัสพฤติกรรมโกง’

“จากการสอบถามคนไทยกว่า 4,000 คนว่าความดี คืออะไร ส่วนใหญ่ตอบว่าความดีคือ ความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่คดโกง แต่เมื่อถามต่อว่าคนดี คือคนแบบไหน ส่วนใหญ่ตอบว่าคนดีคือคนที่กตัญญู เชื่อฟังพ่อแม่ และผู้ใหญ่ กลายเป็นว่าการทำความดีกับการเป็นคนดีไม่เหมือนกัน การทำความดีพูดถึงผลประโยชน์สาธารณะ แต่คุณจะเป็นคนดีเมื่อทำประโยชน์บางอย่างให้กับคนใกล้ชิดของคุณ และบ่อยครั้ง เราก็ตกอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเลือกว่าระหว่างความดีกับคนดี เราจะเป็นแบบไหน”

สิ่งที่ซ่อนอยู่ภายใต้ความหมายของคนดีแบบที่สังคมไทยให้คุณค่าคือ แนวคิดที่เรียกว่า Familism หรือความรู้สึกของความเป็นครอบครัว ซึ่งอาจเกี่ยวพันหรือไม่เกี่ยวพันกันโดยสายเลือดก็ได้ เมื่อเรานับถือเอาคนที่มิบุญคุณ เป็นเพื่อนในกลุ่ม หรือรุ่นพี่ที่นับถือเข้ามาเสมือนเป็นคนหนึ่งที่อยู่ ในครอบครัว ทำให้เรารู้สึกที่จะ "เลือกปฏิบัติ" ให้ความสัมพันธ์กับคนที่รู้สึกเป็นครอบครัวมากกว่า ในขณะที่เราสร้างความสัมพันธ์แบบ Familism กับคนกลุ่มหนึ่ง นั้นหมายความว่า คนที่ไม่ได้อยู่ในกลุ่มนั้นจะไม่มีผลสำคัญกับเรา ซึ่งในทางวิชาการเรียกว่ากระบวนการ Alienation หรือ การทำให้เป็นอื่น ทั้งสองกระบวนการนี้มีส่วนให้การคอร์รัปชันเกิดขึ้นได้ง่ายขึ้นในสังคม

ดังที่ ผศ.ดร.ธานี ได้ยกตัวอย่างไว้ว่า “ การที่สังคมไทยมีแนวคิดเรื่อง Familism เป็นหลัก ช่วยให้การโกงหรือคอร์รัปชันเกิดขึ้นได้ง่าย เช่น พ่ออาจยอมติดสินบนช่วยให้ลูกที่ขับรถชน คนตายพ้นจากคดีความโดยไม่สนใจว่าจะทำลายกระบวนการยุติธรรมหรือไม่และไม่สนใจว่า ความยุติธรรม จะสร้างความเจ็บปวดให้ครอบครัวอื่นมากแค่ไหน เพียงแค่ขอให้ลูกตัวเองรอด ที่จริงแล้ว ไม่จำเป็นต้องเป็นลูก แต่เป็นเพื่อนสนิทหรือผู้มีพระคุณก็ได้เช่นกัน”

อ้างอิง : ถอดรหัสพฤติกรรมโกงกับ ธาณี ชัยวัฒน์
<https://stock2morrow.com/discuss/room/1/topic/14272>

